

Szczegółowy zakres Działa

Mój krajobraz współtworzę i chronię lokalnie - Poradnik dla gmin w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu

1. Zamawiający:

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

2. Cel zamówienia:

Realizacja zamówienia ma na celu dostarczenie samorządom gmin opracowania, tj. kompleksowego poradnika w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu na ich obszarach, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów prawnej ochrony przyrody i krajobrazu tj. parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Poradnik będzie wspomagać procesy decyzyjne w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu, w tym w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Treść poradnika, wskazane przykłady oraz dalsze wytyczne powinny uwzględniać, iż będzie to równocześnie podręcznik wykorzystywany podczas szkoleń dla samorządów, które GDOŚ będzie bezpłatnie organizował w 2019 r. dla wybranych gmin w ramach realizacji zadania pn.: „Realizacja zadań wynikających z postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r.” Szkolenie będzie przeznaczone dla przedstawicieli urzędów gmin, których obszary znajdują się w granicach parków krajobrazowych.

3. Zakres Poradnika

Opracowanie powinno uwzględniać aktualny stan prawny, a w szczególności następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych,
- ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,

oraz wszystkie przepisy (w tym również akty wykonawcze), które dotyczą i wpływają na proces planowania, kształtowania i ochrony krajobrazu.

Opracowanie powinno również uwzględniać obowiązujące w Polsce przepisy międzynarodowe, w tym Europejską Konwencję Krajobrazową sporządzoną we Florencji w dniu 20 października 2000 r.

Opracowanie powinno zawierać następujące zagadnienia:

- zdefiniowanie czym jest krajobraz i jego główne elementy składowe: naturalne i antropogeniczne oraz przedstawienie pojęć, ilustrowanych przykładami, czym jest ład przestrzenny i krajobrazowy, krajobraz harmonijny i dysharmonijny;
- korzyści ze zrównoważonego planowania, kształtowania i ochrony krajobrazu (zarówno przyrodniczego, jak i kulturowego), a szczególnie ukazanie krajobrazu jako wartości i potencjału dla gmin i społeczności lokalnych (przykłady rozwoju społecznego i ekonomicznego gmin i społeczności lokalnych w oparciu o krajobraz);
- wpływ lokalnej polityki planistycznej na krajobraz i jego przekształcenia (należy uwzględnić oddziaływanie zarówno pozytywnie jak i negatywnie), w tym między innymi przedstawienie kwestii roli i jakości miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla krajobrazu, konsekwencji realizowania inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, zilustrowane konkretnymi przykładami;
- narzędzia prawne w zakresie kształtowania i ochrony krajobrazu oraz jego składowych (np.: elementów kulturowych, historycznych, przyrodniczych, sakralnych) z prezentacją przykładów dobrych rozwiązań oraz uchwał (np. uchwały reklamowe, gminne programy rewitalizacji) i przedstawienie pełnego zakresu zapisów, jakie można w nich zawierać;
- planowanie, kształtowanie i ochrona krajobrazu w dokumentach planistycznych, w tym możliwości wyłączenia obszarów spod zabudowy, ochrona zieleni wysokiej (np.: zadrzewień przydrożnych, śródpolnych, nadwodnych), ochrona przedpola ekspozycji, kształtowanie i ochrona dominant krajobrazowych;
- znaczenie zjawiska suburbanizacji dla krajobrazu gmin, w tym możliwości ograniczania i zapobiegania negatywnym konsekwencjom suburbanizacji;
- planowanie, kształtowanie i ochrona krajobrazu na obszarach objętych formami ochrony przyrody o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2001 r. o ochronie przyrody, w tym możliwości ustanawiania form ochrony przyrody na wniosek rady gminy wraz z analizą możliwości zapisów w aktach ustanawiających;
- znaczenie i możliwości ochrony korytarzy ekologicznych;
- planowanie, kształtowanie i ochrona krajobrazu na obszarach objętych formami ochrony zabytków o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – zasygnalizowanie zagadnienia, wskazanie odniesień do istniejących już opracowań np.: "Dziedzictwo obok Mnie - poradnik zarządzania dziedzictwem w gminach" Narodowy Instytut Dziedzictwa, Warszawa 2016 r.

- znaczenie i rola audytu krajobrazowego w planowaniu i zarządzaniu krajobrazem na poziomie lokalnym, sposoby uwzględnienia wyników audytu w planowaniu przestrzennym na poziomie gminy (na podstawie aktualnego projektu rozporządzenia w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych);
- udział społeczności lokalnych w kształtowaniu krajobrazu – konsultacje społeczne - zasygnalizowanie zagadnienia, wskazanie odniesień do istniejących już opracowań np.: „Udział społeczeństwa w ochronie, zarządzaniu i planowaniu krajobrazu – podręcznik dobrych praktyk” Opracowano na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Kraków 2012 r.;
- narzędzia i metody pomocne w edukacji, kształtowaniu postaw społecznych oraz promocji krajobrazu w społecznościach lokalnych - społeczny odbiór miejsc, fragmentów przestrzeni szczególnie ważnych dla lokalnej społeczności, tworzących tożsamość, symbolicznych.

Po uzgodnieniu z Zamawiającym powyższy zakres może być zmodyfikowany.

Dodatkowe wymagania:

- a) przy wykonywaniu Zamówienia Wykonujący zobowiązany jest do wykorzystywania wszelkich wiarygodnych, dostępnych i aktualnych źródeł informacji.
- b) po każdym rozdziale należy umieścić podsumowanie rozdziału, zawierające najważniejsze informacje i wnioski oraz 1-3 wzorcowe przykłady tzw. dobre praktyki.
- c) pożądane jest wskazanie również literatury uzupełniającej dla poszczególnych zagadnień, oraz gdy jest to możliwe wskazanie instytucji i organizacji, które mogą wesprzeć samorząd w podejmowanych działaniach.

Wymagania dotyczące doświadczenia Wykonawcy:

W realizacji powyższego zadania powinien uczestniczyć zespół ekspercki składający się z co najmniej następujących specjalistów:

1. specjalista ds. planowania przestrzennego – osoba wykonała minimum 3 uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz brała udział w sporządzaniu minimum 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, sporządzone według procedur i problematyki określonych w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) lub osoba posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach zespołu przygotowującego miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
2. specjalista ds. krajobrazu - ukończył studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie o kierunku ochrona środowiska lub geografia lub architektura krajobrazu oraz posiada doświadczenie w opracowaniu minimum 3 opracowań w zakresie waloryzacji i ochrony lub planowania krajobrazu;

3. koordynator – osoba jest autorem lub współautorem co najmniej 3 publikacji o charakterze naukowym lub popularno-naukowym (np.: monografii, ekspertyz, artykułów naukowych, komentarzy) z zakresu planowania przestrzennego w kontekście ochrony i kształtowania krajobrazu.

Dopuszcza się łączenie funkcji przez jedną osobę pod warunkiem, że osoba ta będzie posiadała wymagane kwalifikacje i doświadczenie.